

PROSLAVA 85. OBLJETNICE OSNIVANJA SAVEZA GLUHIH I NAGLUHIH GRADA ZAGREBA I HRVATSKOG SAVEZA GLUHIH I NAGLUHIH

Predsjednik HSGN-a, Andrija Halec drži govor

19. prosinca. 2006. u kazalištu „Vidra“ u Zagrebu svečanim programom obilježena je 85. obljetnica rada Saveza gluhih i nagluhih grada Zagreba i Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih.

Program je otvorila prof. Mirjana Juriša, poslovna tajnica SgiN grada Zagreba i stručna suradnica HSGiN koja je organizirala cijelu svečanost, uz pomoć predsjednika HSGN-a Andrije Haleca.

Pozvani su svi koji su djelovali na ostvarivanju bolje kvalitete života gluhih i nagluhih. Na žalost mnogi su bili spriječeni kao npr.

potpredsjednica Vlade, ministrica Jadranka Kosor, koja je poslala svoju izaslanicu. Svi pozvani imali su lijepu riječ za rad Saveza i obećali su daljnji ravnopravni partnerski odnos u izgradnji boljeg svijeta, u kojem će svaka osoba s invaliditetom živjeti bolje, aktivno i dostojanstveno.

Predsjednik HSGN, gospodin Andrija Halec, pročitao je sažet prikaz povijesti i djelovanja hrvatske organizacije gluhih, koji ćemo u skraćenom obliku prenijeti:

Temelj udruživanju dali su početkom 20.-og stoljeće prvi svršeni učenici zagrebačke škole za gluhe (koju je 1885. otvorio gluhi učitelj Adalbert Lampe), skupa sa gluhim doseljenicima iz austrougarskih zemalja.

1921. registrirano je u Zagrebu prvo društvo gluhih „Dobrotvor“, a prvi predsjednik bio je gluhi slikar Ivan Smole. Na žalost dokumentacija o djelovanju društva prije II, Svjetskog rata uništena je 1945 godine.

Prva poslijeratna lokalna hrvatska udruga gluhih osnovana je u Splitu, a pokretači su bili Joško Duplančić, Jerko Podrug i braća Tironi. A 24. lipnja 1945. osnovano je u Zagrebu društvo „Jedinstveni narodni front gluhih Hrvatske, kao

Detalj iz predstave "Ruke koje plaču"

preteča današnjeg Saveza. Došlo je do punog zamaha i vrhunskih rezultata u radu Saveza, jer mu je država praktički prepustila inicijativu i osigurala sigurno financiranje. Kroz sljedećih nekoliko desetljeća ništa za gluhe nije učinjeno bez poticaja i sudjelovanja Saveza gluhih.

1948. u Zagrebu se pokreće prvi tiskani list „Desovac“, a 1951. izdaje se i knjiga "Almanah Saveza gluhih". Zatim slijedi veličanstveni II. Svjetski kongres gluhih, s 2000 sudionika iz cijelog svijeta, koji je održan 1955. god. u Zagrebu.

Savez je tijekom 50-tih godina otvaranjem novih škola i odjeljenja uspio osigurati mjesta i školovanje za svu gluhu djecu, a stotinjak mladih gluhih, preraslih za školu, prihvaćeno je sa sela, osposobljeno i zaposleno u brojnim zanatskim radionicama.

Organizirana je živa umjetnička djelatnost, sportu je posvećena izuzetna pozornost.

Tri desetljeća-od 1960. do Domovinskog rata Savez je intenzivno djelovao i u korist nagluhig članova. Savez je nabavljao, distribuirao i servisirao slušna pomagala, izdavao list „Sluh“ i drugu literaturu, te organizirao savjetovalište za potrebe korisnika slušnih aparata.

Savez trajno prati i inicira donošenje pravnih propisa koji se tiču gluhih. Prvi je na području bivše države osigurao još 1967. pravo gluhih na vozačke dozvole, a od nas je krenula i inicijativa za priznavanje beneficiranog staža. Stručni ljudi iz Saveza sudjelovali su u nacionalnim raspravama o školstvu i socijalnim pitanjima.

U posljednjem desetljeću Savez je osigurao niz novih pogodnosti za gluhe (popusti u vožnji vlakom i brodom, povlastice u gradskom prometu, oslobođenje od participacije, mjesečna naknada za pomoć i njegu zbog gluhoće i još mnogo toga)

Sudjelovanje naših ljudi na svjetskim kongresima i raznim konferencijama gluhih, stručna suradnja u stranom tisku - Hrvatskoj su osigurali uglednu poziciju u međunarodnom djelovanju u svjetskim organizacijama gluhih i nagluhih.

Danas Savez djeluje u mnogo lošijim uvjetima, promijenila se situacija i struktura našeg djelovanja osnivanjem paralelnih raznih malih udruga gluhih i gluhoslijepih. Očekujemo ipak da će biti uklonjeni motivi i izvori neslaganja, pa će gluhi i nagluhi ponovno djelovati složno i koordinirano, u smislu smjernica iz suvremenih međunarodnih akata (Standardnih pravila, Konvencije UN i dr.) po kojima je djelovanje zajednice osoba s invaliditetom imperativna potreba. A gluhi pogotovo, bez svoje organizacije ne mogu život ni zamisliti..

Publici se obratio i predsjednik Saveza grada Zagreba gosp. Živković.

Nakon govora prikazana je predstava „Ruke koje plaču“, u produkciji Udruge

„DLAN“. Angel Naumovski uz suradnju Vesne Ivasović napisao je scenarij i režirao veoma uspješnu predstavu, koja se može prikazati i razumjeti u čitavom svijetu. Odličan je spoj znakovnog jezika i pisane riječi na ekranu iznad pozornice. To je priča o položaju i tretmanu gluhih od kamenog doba do danas. Predstava koja zaslužuje da je vide i gluhi i čujuć.

Nakon predstave podijeljena su priznanja svima koji su djelovali sa svim našim temeljnim udrugama i priređena je skromna zakuska.

Slike: O. Hadžović, izvijestila:

N. Hadžović

M. Juriša, prof. def. i D. Živković, predsjednik SGGZ-a uručuju priznanja . . .